

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZRAKA NA PODRUČJU TUZLANSKOG KANTONA SA MJERNIH STANICA SISTEMA ZA PRAĆENJE KVALITETA ZRAKA ZA MJESEC DECEMBAR 2005.GODINE

Na osnovu člana 9. Pravilnika o monitoringu kvaliteta zraka (Sl.novine FBiH, broj:12/05) nadležno Ministarstvo za poslove zaštite okolice informira javnost o kvalitetu zraka na osnovu podataka dobivenih iz instaliranog Sistema za praćenje kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona.

Članom 2. Zakona o zaštiti zraka (Sl.novine FBiH, broj: 33/03) definisane su granične vrijednosti kvaliteta zraka, ciljane vrijednosti kvaliteta zraka, pragovi upozorenja i pragovi uzbune.

Granična vrijednost kvaliteta zraka – znači nivo određen na osnovu naučnog znanja ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili smanjivanja štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu i kasnije ne smije biti prekoračen;

Ciljana vrijednost – znači nivo određen sa ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu gdje je to moguće;

Prag upozorenja – znači nivo iznad kojeg postoji rizik po ljudsko zdravlje usljed kratkog izlaganja za izuzetno osjetljive dijelove stanovništva i o kome je potrebno dati najnovije informacije;

Prag uzbune - znači nivo iznad kojeg postoji rizik po ljudsko zdravlje prilikom kratkog izlaganja i na kojem će biti preduzeti direktni koraci;

Mjesečne vrijednosti za decembar 2005. godine

Polutant	Mjerna jedinica	MS1-SKVER			MS2-BKC			MS3-BUKINJE			MS4-BEKTIĆI			MS5-CERIK			MS7-MOBILNA		
		TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA			TUZLA			ŽIVINICE		
		maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak	maximum	minimum	prosjeak
PM _{2,5}	µg/Nm ³	208,2	21,7	107,8	-	-	-	262,0	34,3	105,0	-	-	-	145,5	10,1	60,6	-	-	-
SO ₂	µg/Nm ³	201,1	24,6	100,7	326,6	31,2	133,9	157,2	3,6	69,4	187,2	26,4	76,7	123,5	11,1	50,6	160,3	26,0	95,7
NO ₂	µg/Nm ³	57,4	4,7	30,1	165,2	3,2	62,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84,2	12,0	27,7
CO	mg/Nm ³	3,9	0,7	2,2	5,0	0,7	2,3	3,6	0,7	1,7	-	-	-	-	-	-	3,9	0,5	2,0
O ₃	µg/Nm ³	43,2	6,2	14,3	35,5	2,0	12,9	39,5	8,1	20,7	50,7	8,7	19,7	57,7	6,2	19,8	65,4	10,8	34,8

Tablica vrijednosti za pojedine pokazatelje kvalitete zraka utvrđene Pravilnikom o граниčnim vrijednostima kvaliteta zraka („Sl. Novine Federacije“, broj: 12/05)

Zagađujuća materija/Vrijednosti propisane Pravilnikom	Prosječna godišnja ciljana vrijednost (µg/m ³)	Prosječna godišnja граниčna vrijednost (µg/m ³)	Prag upozorenja (satni period uzorkovanja)	Prag uzbune (satni period uzorkovanja)
Sumpordioksid (SO ₂)	60	90	400	500
Azotdioksid (NO ₂)	40	60	320	400
Ugljenmonoksid (CO)	-	-	-	-
Ozon (O ₃)	-	-	192	240
Ukupno lebdeće čestice (ULČ – PM _{2,5})	75	150	-	-

U Poglavlju V. Plana interventnih mjera (Službene novine Tuzlanskog kantona, broj: 9/05) u slučajevima prekomjernog zagađivanja zraka definisane su EPIZODE povećanih koncentracija pokazatelja kvaliteta zraka

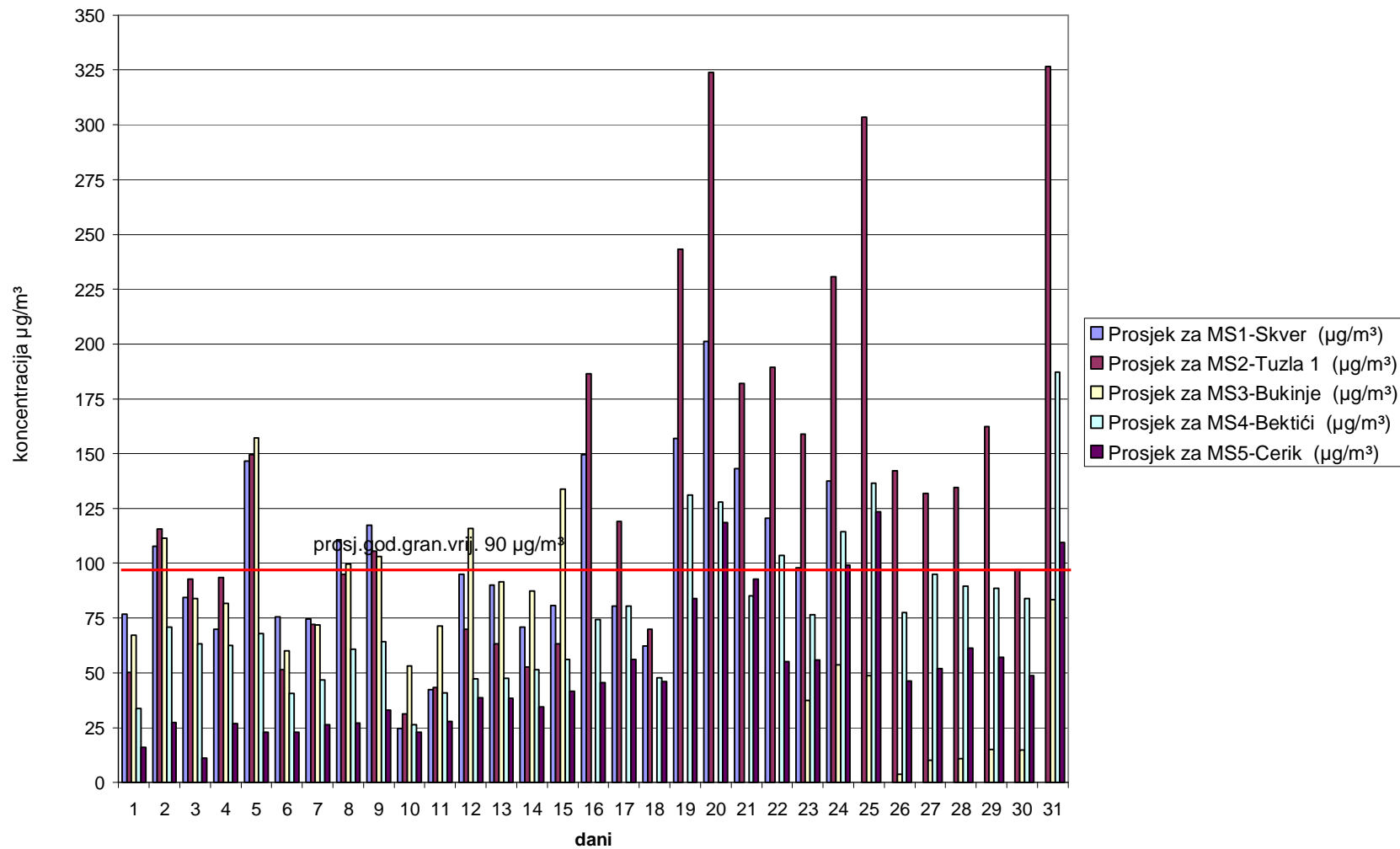
Epizode povećanih koncentracija pokazatelja kvaliteta zraka na području Tuzlanskog kantona su:

- A. PRIPRAVNOST
- B. UPOZORENJE
- C. VANREDNO STANJE

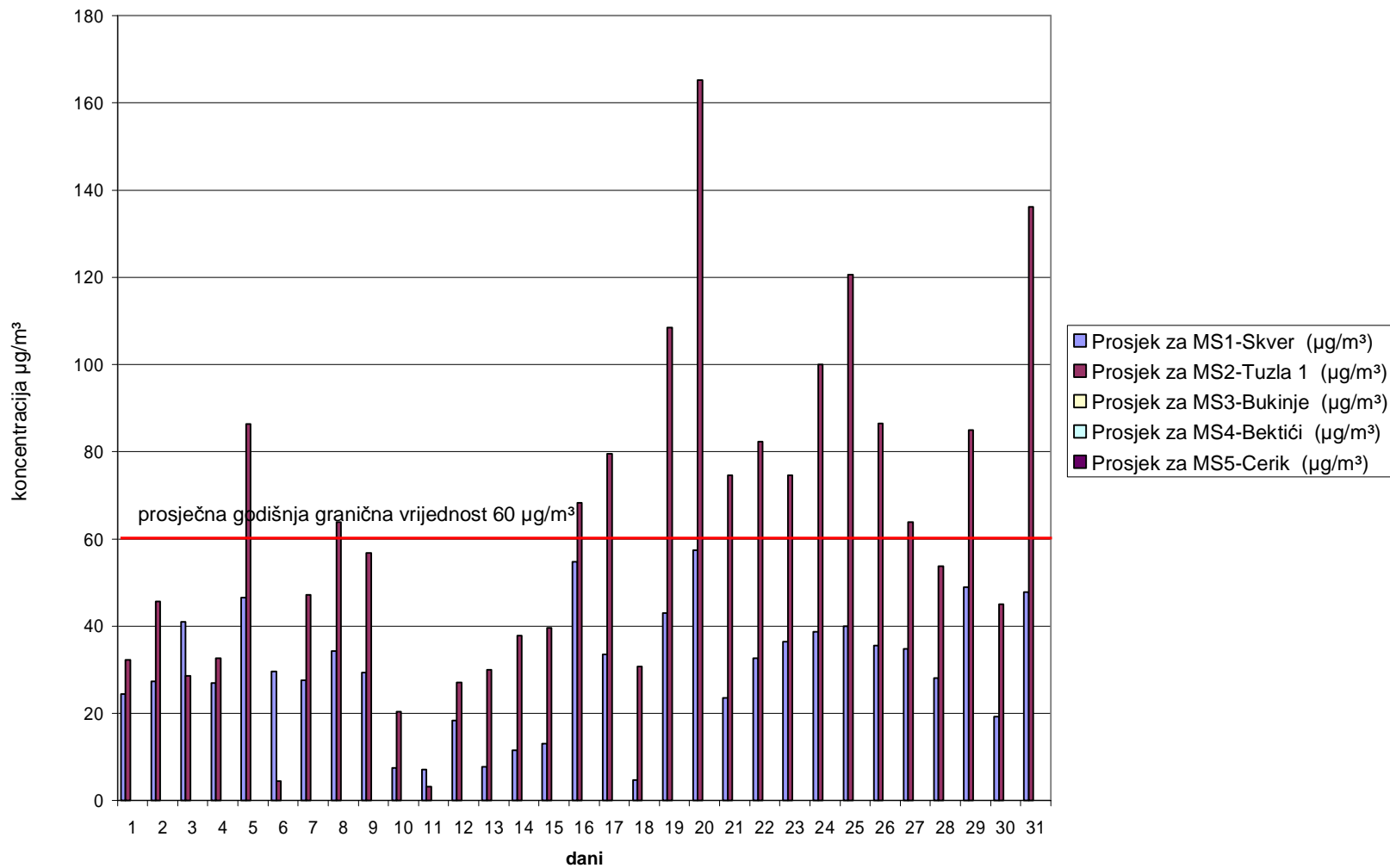
Epizode se proglašavaju ukoliko koncentracije jednog ili više pokazatelja kvaliteta zraka prelaze vrijednosti za pojedine epizode navedene u *Tablici* na najmanje tri imisione stanice, u vremenu prethodna tri dana sa najmanje 6 izmjerenih satnih vrijednosti u toku jednog dana i da navedena vremenska situacija može da uzrokuje povećan nivo vrijednosti u toku jednog dana.

Tablica: Utvrđene vrijednosti kvaliteta zraka za epizodne situacije

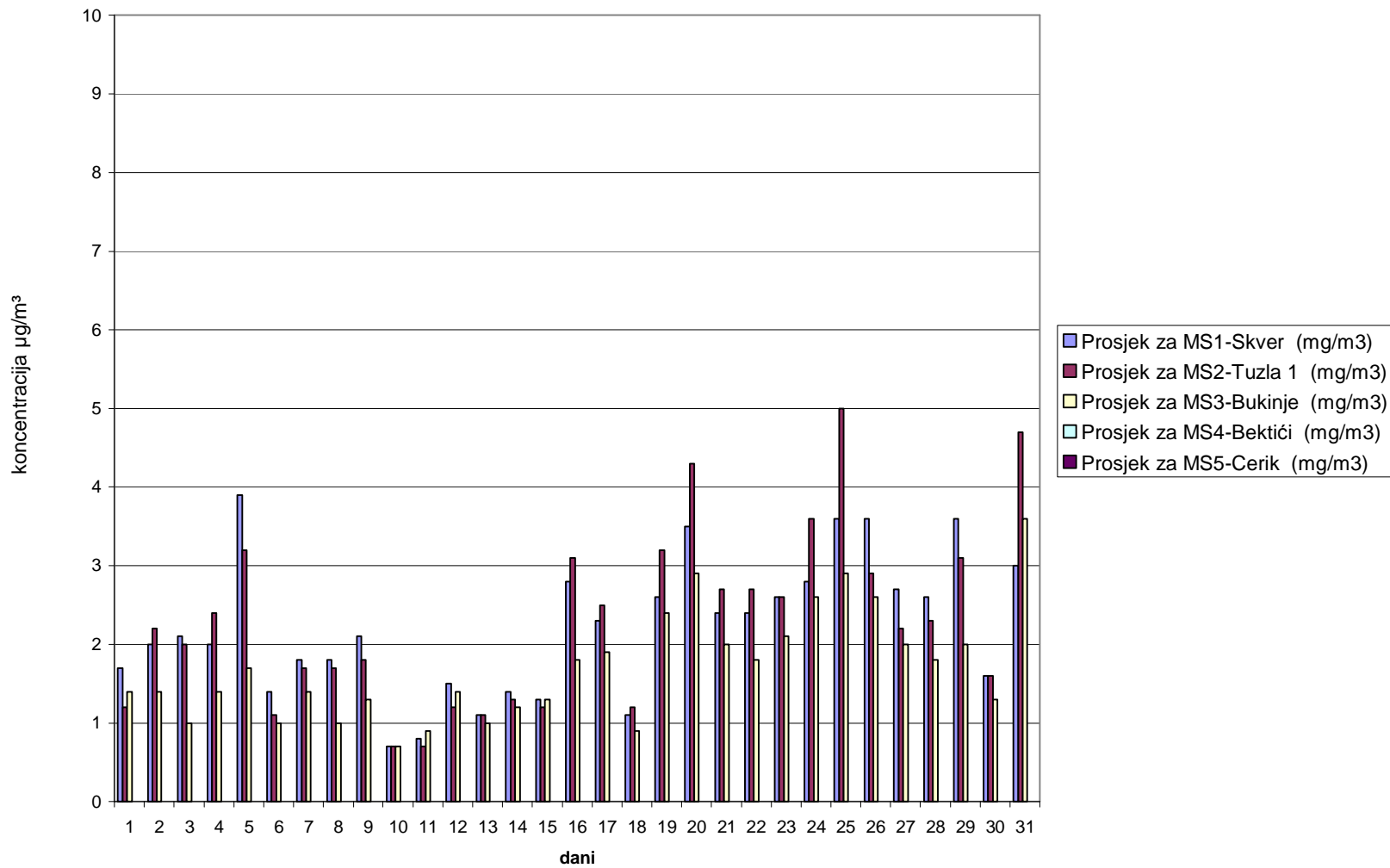
Pokazatelji kvaliteta zraka	Utvrđene satne vrijednosti ($\mu\text{g}/\text{Nm}^3$)		
	Za epizodu pripravnosti	Za epizodu upozorenja	Za epizodu uzbune
Sumpordioksid (SO_2)	200	400	500
Azotdioksid (NO_2)	160	320	400
Ugljenmonoksid (CO)	10.000	20.000	25.000
Ozon (O_3)	100	190	240
Ukupno lebdeće čestice (ULČ)	250	500	625

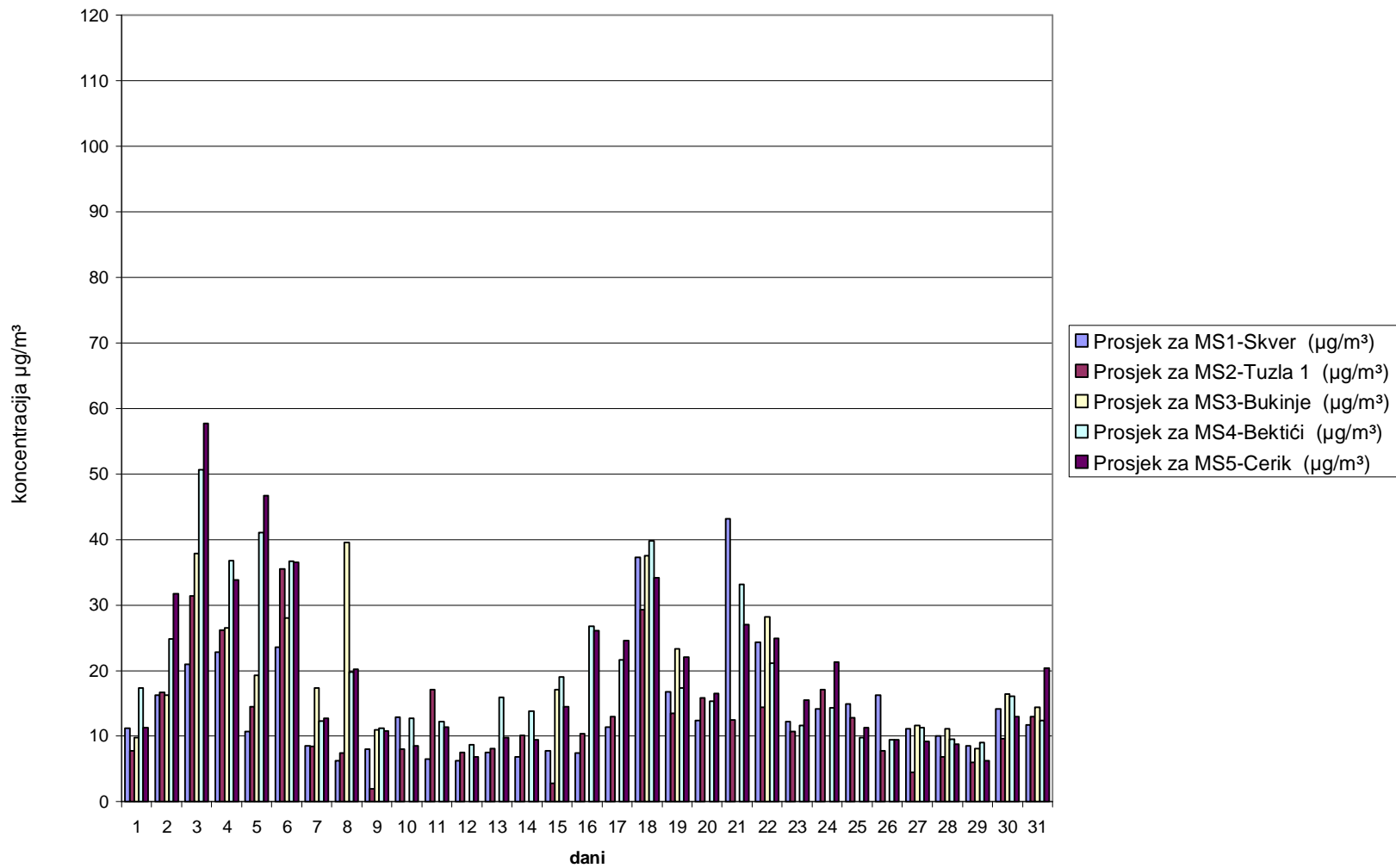
Slika 1. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti sumpordioksida (SO₂) za mjesec decembar 2005. godine

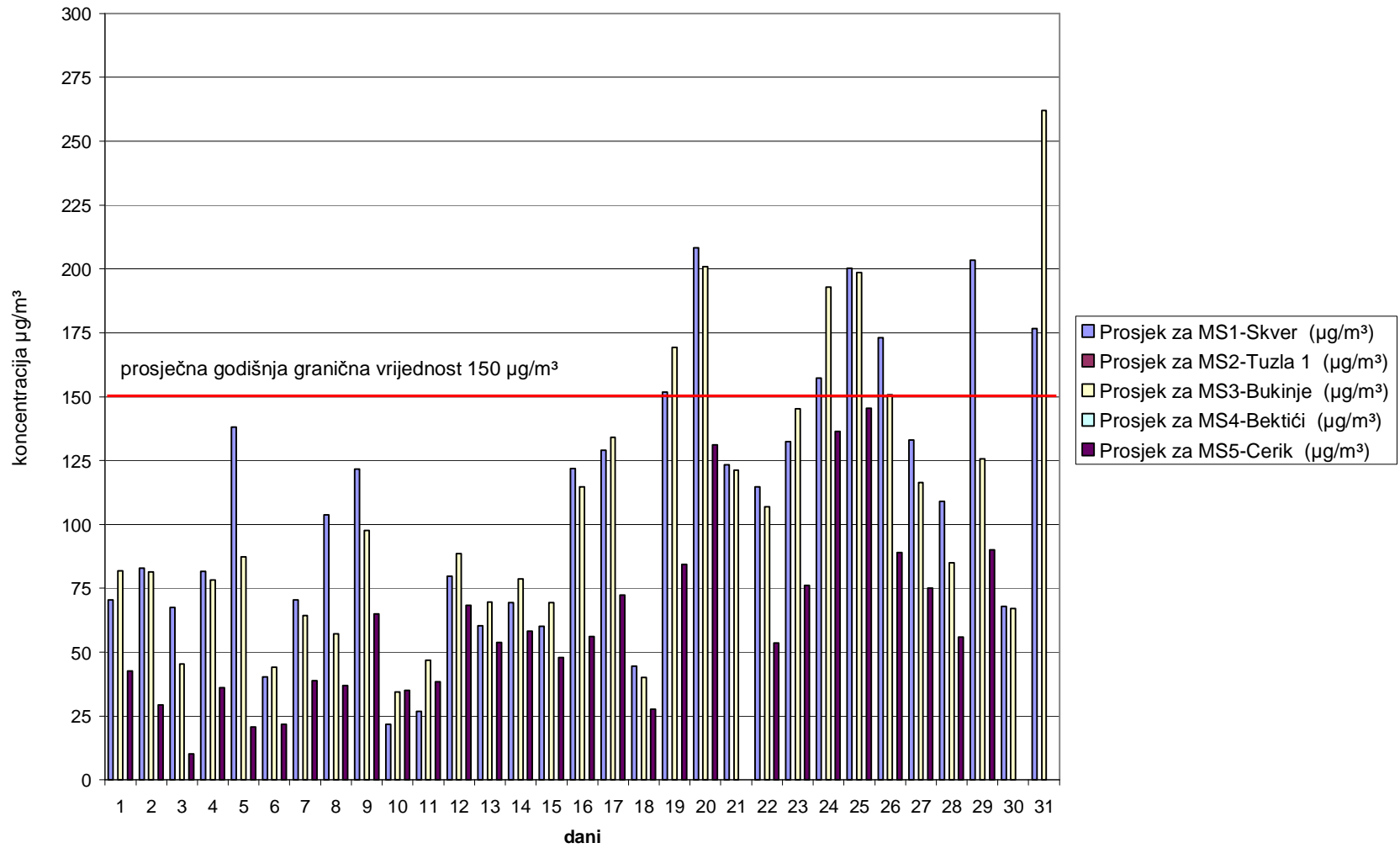
Slika 2. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti azotdioksida (NO₂) za mjesec decembar 2005. godine

Slika 3. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti ugljenmonoksida (CO) za mjesec decembar 2005. godine

Slika 4. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti ozona (O_3) za mjesec decembar 2005. godine

Slika 5. Grafički prikaz prosječnih dnevnih vrijednosti prašine (PM_{2,5}) za mjesec decembar 2005. godine